

MRb

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
12 oktober 2023

Ons kenmerk
4943107

Bijlagen
2

nota

Beslisnota kabinetsreactie beleidsdoorlichting
rechtspleging en rechtshandhaving (artikel 32)

1. Aanleiding

Aanbieding van de kabinetsreactie op de beleidsdoorlichting van artikel 32 rechtspleging en rechtsbijstand van de begroting van JenV aan de Tweede Kamer na behandeling in de ministerraad.

2. Geadviseerd besluit

Gaarne uw instemming met:

- (1) aanbieding van bijgaande concept-kabinetsreactie beleidsdoorlichting artikel 32 rechtspleging en rechtsbijstand en bijbehorend aanbiedingsformulier aan ambtelijk voorportaal CBJ van 24 oktober 2023;
- (2) aanbieding van de concept-kabinetsreactie aan de onderraad (RBJ) en de Ministerraad, behoudens grote inhoudelijke wijzigingen naar aanleiding van de bespreking in de CBJ;
- (3) verzending van de kabinetsreactie aan de Tweede Kamer na akkoord Ministerraad.

3. Kernpunten

- Onderzoeksbureau Ecorys heeft in opdracht van JenV en als onderdeel van de verplichte reguliere beleidsdoorlichtingen de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door JenV gevoerde beleid ten aanzien van rechtspleging en rechtsbijstand voor de periode 2016 tot en met 2020 doorgelicht. Dit onderzoek is eind oktober 2022 aan de Kamer aangeboden met de aankondiging van de beleids(kabinets)reactie begin 2023. De beleidsreactie heeft langer dan gepland op zich laten wachten door het bijbehorende afstemmingstraject, o.a. met FIN/IRF en andere parlementaire prioriteiten.
- De onderzoekers doen voor zowel rechtspleging als rechtsbijstand aanbevelingen ten aanzien van het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het (kaderstellend) beleid van JenV (middelen en wetgeving).
- Naar het oordeel van de onafhankelijk deskundige van het WODC is het onderzoek gedegen uitgevoerd en over het geheel genomen goed onderbouwd (bijlage VII van het rapport). Tegelijkertijd stelt deze vast dat door uiteenlopende oorzaken op basis van de onderzoeksbevindingen nauwelijks harde conclusies zijn te trekken over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door JenV op de twee beleidsterreinen gevoerde beleid.
- De aanbevelingen (7) die zien op rechtspleging betreffen mogelijkheid tot het stellen van prejudiciële vragen, digitalisering, het aantal wrakingsverzoeken,

bereikbaarheid, betaalbaarheid en begrijpelijkheid van uitspraken, doorlooptijden, arbeidsproductiviteit rechtspraak en de bekostigingssystematiek Raad voor de rechtspraak.

- De aanbevelingen (7) die zien op rechtsbijstand betreffen inschrijvingsvoorwaarden rechtsbijstandsverleners, specialisatie/aanbod rechtsbijstandsverleners, digitalisering, aanbod dienstverleners sociale advocatuur, diagnose en triage (korting eigen bijdrage), inning eigen bijdrage, systeemvergoeding extra uren in bewerkelijke zaken (toevoeging).
- Voor nagenoeg alle aanbevelingen geldt dat er reeds concrete maatregelen zijn getroffen ter verbetering van de (doeltreffendheid en doelmatigheid van) de door de onderzoekers voorgestelde punten. Dit hangt mede samen met het feit dat de doorlichting ziet op de jaren 2016 tot en 2020 en er zich sindsdien nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan en nieuwe initiatieven zijn ontplooid.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De beleidsdoorlichting is uitgevoerd op grond van de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE) 2018, opgesteld door het Ministerie van Financiën. Op grond van deze regeling wordt het beleid dat (mede) wordt gevoerd op grond van één of meer beleidsartikelen uit de rijksbegroting, ten minste eens in de zeven jaar geëvalueerd in een beleidsdoorlichting. Volgens vaste afspraak wordt een kabinetsreactie op een dergelijke beleidsdoorlichting besproken in de Ministerraad (en de bijbehorende voorportalen) alvorens deze aan de Tweede Kamer wordt gezonden.

4.2 Krachtenveld

De beleidsreactie is tot stand gekomen met input van en in afstemming met vertegenwoordigers van de Hoge Raad, de Raad voor de rechtspraak, de Raad voor Rechtsbijstand, het Juridisch Loket en de Nederlandse Orde van Advocaten. Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met de IRF.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen:

- (1) CBJ-aanbiedingsformulier
- (2) Kabinetsreactie beleidsdoorlichting artikel 32 rechtspleging en rechtsbijstand
- (3) Beleidsdoorlichting artikel 32 rechtspleging en rechtsbijstand

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
12 oktober 2023

Ons kenmerk
4943107